

Vedtaksdato
01.07.2025

Vår referanse
2025/30

Saksbehandler
Nina N. Hermansen

SAK NR 74/25 I TVISTELØSNINGSNEMNDA

Saken ble behandlet skriftlig av nemndas leder, Anne Marie Due.

Sakens tema

Twist om fortrinnsrett for deltidsansatte etter arbeidsmiljøloven § 14-3

Arbeidstaker

A

Arbeidsgiver

B

Vedtak

Saken avvises fordi det ikke foreligger en «tvist» etter arbeidsmiljøloven § 17-2 som arbeidstaker har rettslig interesse i å få avgjort.

Sakens bakgrunn

A er ansatt som miljøterapeut i stilling på 65,7 prosent på natt ved enhet 1, avdeling 1 ved B.

Det ble utlyst et 100 prosent vikariat som miljøterapeut ved enhet 2. Arbeidstiden var dag/aften med arbeid hver 4. helg.

A søkte på stillingen og fremsatte krav om fortrinnsrett.

B avslo kravet om fortrinnsrett. Da den søkeren som var innstilt som nummer en til stillingen trakk seg, fikk A likevel tilbud om vikariatet den 19.02.2025. A takket nei til tilbudet.

Sakens dokumenter

A sendte saken til nemnda 20.02.2025. Begge parter har fått mulighet til å komme med utfyllende merknader.

A har sendt følgende til nemnda:

- brev av 20.02.2025
- brev av 23.02.2025
- e-post av 27.02.2025
- brev av 03.04.2025

B har sendt følgende til nemnda:

- brev av 18.03.2025
- brev av 25. 04.25

Arbeidsgivers syn på saken

Arbeidsgiver avslo kravet om fortrinnsrett fordi stillingen ved enhet 2 ikke kan anses som en utvidelse av arbeidstakers deltidsstilling ved enhet 1. Det utlyste vikariatet som miljøterapeut er en dag/aften stilling ved enhet 2. Denne døgnerheten har 14 plasser, og tilbyr utredning og behandlingsstart for unge voksne der det er mistanke om alvorlig psykoselidelse. Målgruppen er unge voksne (inntil ca. 30 år).

Miljøterapeutens oppgaver i denne stillingen vil være å delta i behandling, gi miljøterapeutisk oppfølging av pasienter og sikre at dokumentasjonskravene overholdes. Arbeidet ved enheten foregår i team som består av sykepleiere, vernepleiere og miljøterapeuter. Hvert team har hovedansvaret for det sykepleierfaglige og det sosialfaglige ovenfor dedikerte pasienter. Miljøterapeuten er med pasientene i samtaler med behandler og setter i verk- og følger opp de tiltak som behandler beslutter. Det gjøres også kontinuerlige observasjoner av pasientene for å sikre dokumentasjon av psykotiske symptomer. Miljøterapeuten har også ansvar for å aktivisere pasientene på dag og kveld. Miljøterapeuten bistår videre pasienten med organisering av sosiale forhold, eks. knyttet til økonomi, bolig og kontakt med NAV.

A arbeider i sin faste deltidsstilling som nattevakt ved enhet 1. Enheten er en elektiv døgnerhet (frivillige innleggelser) hvor pasientene får et seks ukers utrednings- eller behandlingsopphold. Enheten tar imot pasienter med ulike psykiske lidelser som vurderes å ha behov for døgninnleggelse i spesialisthelsetjenesten. Enheten har plass til syv ungdommer i alderen 13-18 år. Som miljøterapeut i nattevaktstilling vil oppgavene være

miljøterapeutisk oppfølging, følge opp rutiner og behandlingsplaner på natt, samt sikre kravene som stilles til dokumentasjon. Det legges ikke opp til behandling eller aktivisering av pasientene i tidsrommet nattevaktene er på arbeid. Hovedoppgaven til en nattevakt vil i praksis være å sørge for ro og hvile i enheten. I oppfølgingen av den enkelte pasient vil det være fokus på tiltak i behandlingsplanen som kan fremme hvile og søvn. De er ikke delaktige i behandlingsmøter knyttet til pasientene, med unntak av daglig rapportering ved oppstart og avslutning av vakt.

Selv om enhet 1 kan ta inn pasienter med psykoselidelser, er pasientgruppene i utgangspunktet forskjellige både når det gjelder alder og diagnose. Det er av denne grunn behov for ulik type oppfølging. Videre viser arbeidsgiver til at aktiviteten og arbeidsoppgavene på dag/aften og natt er vesentlig forskjellig.

Arbeidstakers syn på saken

A hevder hun har fortrinnsrett til vikariatet fordi hun er kvalifisert og det er om lag samme arbeidsoppgaver i hennes nåværende stilling og den omtvistede stillingen.

A ønsker at nemnda skal ta stilling til fortrinnsrett på prinsipielt grunnlag og hvordan det tolkes og praktiseres i spesialisthelsetjenesten. Arbeidsgiver opprettholder at hun verken hadde fortrinnsrett i denne konkrete saken eller vil kunne ha det i fremtidige ansettelser. Dette gjør at saken har reell betydning for arbeidstakers videre arbeidsforhold og rettigheter som deltidsansatt ved helseforetaket.

Lovgrunnlag og hva partene er uenige om

Etter arbeidsmiljøloven § 17-2 er det bare «tvister» som nevnt i §§ 8-3, 10-13, 12-14, 14-3 og 14-4 a som kan bringes inn for Tvisteløsningsnemnda for avgjørelse.

Dersom det er åpenbart at vilkårene for realitetsbehandling ikke er oppfylt, kan tvisteløsningsnemndas leder eller nestleder avvise saken alene, jf. forskrift om tvisteløsningsnemnd etter arbeidsmiljøloven § 5 annet ledd.

Nemnda har tidligere tatt utgangspunkt i at det bare foreligger en «tvist» når arbeidstaker har et reelt behov for å få avgjort saken. Ved vurderingen av om det foreligger et reelt behov, har nemnda tatt utgangspunkt i en analogisk anvendelse av tvisteloven § 1-3, som angir at dette må avgjøres ut fra en samlet vurdering av kravets aktualitet og partenes tilknytning til det.

I denne saken er partene uenige om A hadde fortrinnsrett til vikariatet hun har fått tilbud om.

Nemndleders begrunnelse

Nemndas leder har kommet til at saken må avvises fordi A ikke har et reelt behov for rettslig avklaring.

Det er opplyst at A fikk tilbud om stillingen hun fremsatte krav om fortrinnsrett til, men på et annet grunnlag enn fortrinnsrett. Arbeidstaker ønsker at nemnda skal behandle spørsmålet om hun hadde fortrinnsrett på prinsipielt grunnlag.

Etter arbeidsmiljøloven § 17-2 er nemndas kompetanse begrenset til å ta stilling til et krav om fortrinnsrett, noe arbeidstaker ikke lenger har en aktuell interesse i da hun har fått tilbud om vikariatet hun fremsatte krav om fortrinnsrett til.

Nemndas leder kan derfor ikke se at det foreligger et reelt behov for en rettslig avklaring. Nemndas leder har etter dette kommet til at saken må avvises.

Tvisteløsningsnemnda

Anne Marie Due
Leder

1. juli 2025